

Za terenske sladokusce

BODIČASTA GOVNAČKA

(*Stercorarius parasiticus*)

Vse vrste govnačk so pri nas zgolj preletna prikazen. Izmed vseh pa je ravno bodičasta govnačka najpogostejša. Je vrsta, ki jo lahko pri nas opazimo med koncem maja in začetkom novembra. Z dobro mero sreče lahko nanjo naletimo na večjih vodnih telesih, vključno z morjem. Opazovanja izpred sto let pa pričajo, da jo lahko opazimo tudi daleč od stoječih vodnih teles. V jeseni so bili pri nas večinoma opazovani mladostni osebki, ki nimajo prepoznavnega bodičastega repnega perja. Prav tako je barvno podobna dolgorepi (*Stercorarius longicaudus*) in lopatasti govnački (*S. pomarinus*), zato se je pri določanju treba zanašati na obliko telesa, peruti in kljuna.

besedilo in foto: **Dejan Bordjan**

JESENSKA DROBNOTROSKA (*Baeospora myosura*)

Ko pomislimo na glive, imamo običajno pred očmi velike trosnjake kulinarčnih vrst, zaradi katerih so gozdovi v jesenskem času polni gobarjev, ki se na priljubljene terene pripeljejo z vseh koncev Slovenije. Med glivami so številne izjemno zanimive vrste, ki so po krivici spregledane in premalo poznane. Ena takšnih je gotovo jesenska drobnotroska, majhna prostotrosnica, ki se v velikem številu pojavlja na storžih iglavcev. V jesenskem času, še posebno po izdatnem deževju, jo bomo pogosto opazili v mokrotnih dolinah potokov, na storžih smreke, bora, izjemoma tudi duglazije. Ta vrsta sodi med specialiste in je skozi evolucijo našla prav posebno prehranjevalno nišo. Ne razkraja namreč lesa, temveč storže iglavcev. Je ena tistih vrst, ki ključno prispevajo h kroženju snovi v gozdnih ekosistemih in omogočajo vznik novega življenja.

besedilo in foto: **Luka Šparl**

NAGUBANA GRADNOVA ŠIŠKARICA

(*Andricus grossulariae*)

Hrasti (rod *Quercus*) so odlične hranilne rastline za celo kopico živali, zlasti za žuželke, med katerimi so tudi ose šiškarice. Nagubana gradnova šiškarica povzroča dve obliki šišek na gradnu (*Quercus petraea*) in dobu (*Q. robur*). Spomladi šiške tvori prezimela spolna generacija, pozno poleti in jeseni pa nespolna generacija. Šiške spolne generacije se pojavljajo na moških socvetjih kot kroglaste strukture (6 x 3-4 mm), ki se v času razvoja iz zelenih drobno dlakastih spremenijo v rdeče in nato črne ali temno vijolične barve. Šiške nespolne ali deviškoroodne generacije so široke približno 10 mm in se razvijajo na kapicah želodov (na sliki). Šiškinе štrline obdajajo nezreli želod. Šiške so najprej rožnate, ko dozori, postanejo rdeče, nato zelene in končno rjave.

besedilo in fotografije: **Tomi Trilar**

